

2024 European Young Family Doctors' Movement (EYFDM) Linz-Avusturya Değişim Programından Gözlemler: Birinci Basamakta Tamamlayıcı Tıp Uygulamalarının Rolü

Observations from the European Young Family Doctors' Movement (EYFDM) Austria Preconference Exchange Program: The Role of Complementary Medicine in Primary Healthcare

Şeyma Handan Akyön[®], Florian Ardelt[®]

Atıf/Cite as: Akyön ŞH, Ardelt F. 2024 European Young Family Doctors' Movement (EYFDM) Linz-Avusturya değişim programından gözlemler: Birinci basamakta tamamlayıcı tıp uygulamalarının rolü. Türk Aile Hek Derg. 2024;28(2):63-66.

8-10 Nisan 2024 tarihleri arasında, Avusturya'nın Linz şehrinde düzenlenen EYFDM Konferans Öncesi Değişim Programına katılma fırsatı buldum. Viyana'da düzenlenen 8. EYFDM Forumu'ndan hemen önce gerçekleştirilen bu değişim programı kapsamında, Linz, Marchtrenk'te bulunan Dr. Florian Ardelt'in aile hekimliği kliniğindeydim. Bu ziyaret, Avusturya birinci basamak sağlık sistemi ve daha da ilginç, tamamlayıcı tıbbın günlük uygulamaya entegrasyonu hakkında değerli bilgiler sağlayarak hastaya bakım konusunda daha dirençli ve bütüncül bir yaklaşımı gözlemlememi sağladı.

Avusturya Aile Hekimliği ve Birinci Basamak Sağlık Sistemi

Avusturya'da aile hekimi olmak isteyenler için yolculuk, 6 yıllık tıp eğitimi ile başlar. Tıp fakültesini başarıyla tamamladıktan sonra, adaylar 9 aylık bir genel tıp stajını tamamlarlar. Bu aşamadan sonra, iki farklı seçenek sunulur: Uzmanlık eğitimine devam etmek veya aile hekimliği yolunu seçmek. Uzmanlık eğitimini tercih edenler, 5-6 yıllık bir süreçte belirli bir alanda uzmanlaşır. Aile hekimliği yolunu seçenler ise 3,5 yıllık bir aile hekimliği uzmanlık programına katılırlar. Bu programın son 6 ayında, adaylar bir aile hekimliği kliniğinde çalışarak pratik deneyim kazanmaktadırlar.

Avusturya, doktor yoğunluğunun en yüksek olduğu ülkelerden biri olmasına rağmen, doktorların yalnızca %8'i birinci basamakta aile hekimi olarak ve çoğunlukla tek başına çalışmaktadır. Avusturya sağlık sistemi, zorunlu sağlık sigortası katkı paylarıyla geniş bir hizmet yelpazesine erişimi garanti eden bir sosyal sigorta modeli üzerinde çalışmaktadır. Birinci basamak sağlık hizmetleri, hastalar için ilk temas noktası olarak ve sistemin farklı seviyelerinde bakımlarını koordine ederek hayati bir rol oynamaktadır.

Avusturya birinci basamak sağlık sisteminin bazı temel özellikleri şunlardır:

- Birinci basamak sağlık hizmetleri kolayca erişilebilir ve hizmet noktasında ücretsizdir.
- Sevk zinciri sistemi olmamasına rağmen, birinci basamak hekimleri hasta bakımını koordine etmede ve gerektiğinde onları uzmanlara yönlendirmede merkezi bir rol oynamaktadır.

Received/Geliş: 14.05.2024
Accepted/Kabul: 09.06.2024
Publication date: 30.06.2024

Corresponding Author:
Ş. H. Akyön
ORCID: 0000-0002-2288-8915
Gölpazari 1 Nolu Aile Sağlığı
Merkezi, Bilecik, Türkiye
✉ drseymahandan@gmail.com

F. Ardelt
ORCID: 0009-0009-6504-4083
Marchtrenk Aile Sağlığı Merkezi,
Linz, Avusturya

- Hekimlere hasta başına ve müdahale başına ödeme yapılmaktadır.
- “ELGA” elektronik sağlık kaydı sistemi, sağlık hizmeti sağlayıcıları arasında bilgi paylaşımını kolaylaştırmaktadır, ancak birinci basamak sağlık kurumlarından elde edilen bilgiler henüz tam olarak entegre edilmemiştir.
- E-reçetelerin yakın zamanda uygulanması, hastaların ilaçlarına eczanelerden rahatça erişimlerini sağlamaktadır.

Dr. Ardelt'in Kliniğinde Gözlemler

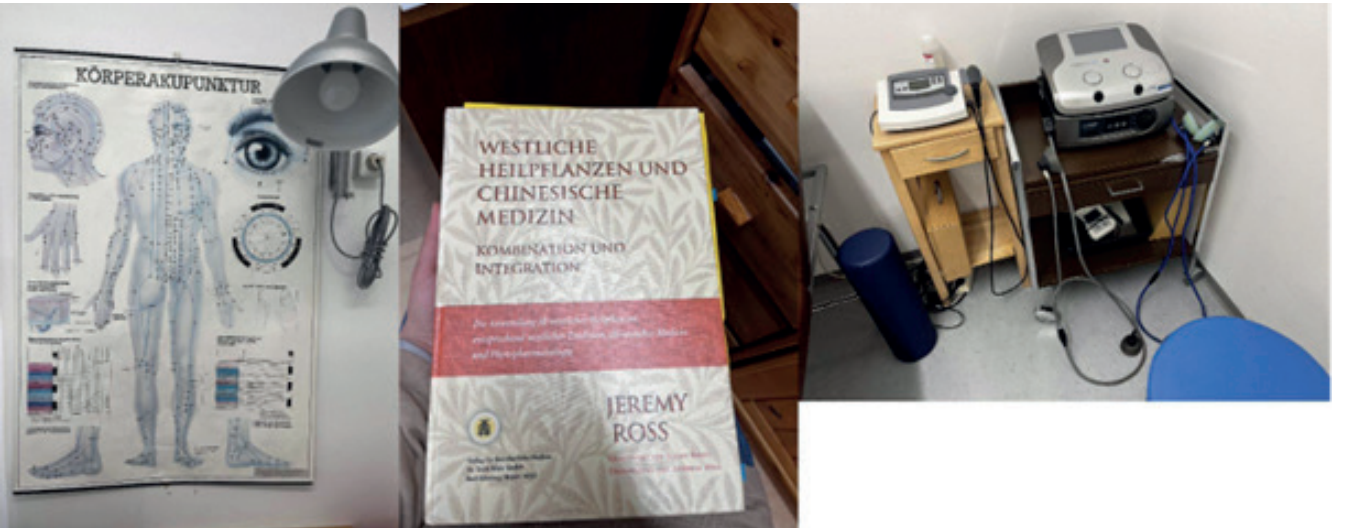
Dr. Ardelt'in kliniğindeki gözlemlerim kısa süre kalmış olmama rağmen ufkumu genişletmeye yetti. Sakin ve doğayla iç içe Marchtrenk kasabasında bulunan ve Dr. Florian'ın babası tarafından 1980'de kurulup halen aktif bir şekilde çalışmakta olan klinik, hastalar için huzurlu ve misafirperver bir ortam sunmaktadır (Resim 1).

Yaklaşık 14.000 nüfuslu Marchtrenk kasabasında görev yapmakta olan toplam 7 aile hekiminden biri olan Dr. Florian Ardelt'in kliniği haftanın beş günü toplam 20 saat hizmet vermektedir. Dr. Ardelt'in hasta bakımına yaklaşımı aile hekimliği felsefesine uygun olarak kapsamlı ve kişiselleştirilmiştir. Dr. Ardelt hasta muayeneleri sürecinde sadece fiziksel semptomları değil, aynı zamanda her hastanın duygusal ve sosyal refahını da dikkate alıyordu. Ayrıca klinikte, akupunktur, elektroakupunktur, ultrason tedavisi, nöralterapi, hipnoterapi, ve bitkisel ilaç reçeteleri gibi tamamlayıcı terapiler sorunsuz bir şekilde entegre edilmişti (Resim 2).

En ilgimi çeken konulardan bir tanesi klinik durumuna uygun olarak hekimlerin hastalara bitkisel çaylar reçete etmeleri ve hastaların bitkisel çaylarını doktor kontrolünde eczanelerden temin etmeleridir. Almanca dilini anlamama rağmen muayene sırasında Dr. Ardelt'in



Resim 1. Dr. Florian Ardelt'in Kliniği



Resim 2. Aile Sağlığı Merkezindeki Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları

iletişime ve hastalarla güven oluşturmaya verdiği önemi açık bir şekilde gözlemleyebildim. Her hastaya yaklaşık 10 dakika ayrılmış olmasına rağmen aynı gün randevu alabilen hastalar nedeniyle günlük hasta sayısı 50-60'ı bulabilmektedir ve Dr. Ardelt bu kısa zaman diliminde dahi teşhisleri, tedavi seçeneklerini açıklamak ve hastaların sahip olduğu soruları yanıtlamak için zaman ayırabilmekteydi. Klinik personelleri özverili, güler yüzlü ve işbirliği içinde çalışmaktaydı. Klinikte bulunduğum süreçte aile hekimlerinin haftalık düzenli yapmaları gereken ev ve huzurevi ziyaretlerinde Dr. Ardelt'e katıldım. Hastaları evde ziyaret etmenin sorunun asıl nedenini anlama ve doğru tedavi verme konusunda ne kadar önemli bir yere sahip olduğu konusunda konuşma fırsatımız oldu. Ziyaretler sırasında hekim-hasta ilişkisinin hastalık prognozunda ne kadar kıymetli bir yere sahip olduğunu bir kez daha deneyimlemiş oldum. İletişim demişken, Marchtrenk'in farklı kültür ve ülkelerden nüfusuna hizmet veren klinik, herkes için erişilebilirlik sağlayarak çeşitli dillerde (Türkçe, Rusça, Fransızca, Arapça gibi) sözlük ve tıbbi bilgilendirme kitapçıkları bulundurmaktadır. Dr. Ardelt'in Türk hastaları için öykü almasına yarayacak birkaç tıbbi soru öğrenip not etmesi, iletişime ve dil bariyerini aşmaya ne kadar önem verdiklerini göstermektedir. Ayrıca ilgimi çeken bir diğer husus da klinikteki bir hekimin, kliniğe başvuran tüm hastaların kullandıkları ilaçları elektronik bilgi sistemlerinden mütemadiyen ilaç etkileşimleri ve uygunsuz ilaç kullanımı açısından klinik rehberlerden gözden geçirerek tedavi düzenlemesi yapmasıydı.

Tamamlayıcı Tıbbın Birinci Basamaktaki Rolü: Dr. Ardelt'ten Notlar

Dr. Ardelt'in uygulamalarına tamamlayıcı tıbbi entegre etmesi, birincil sağlık hizmetlerinde tedavi seçeneklerinin yelpazesini genişleterek, Dr. Ardelt daha geniş bir hasta ihtiyacına ve tercihinin hitap etmektedir. Bu bütüncül yaklaşım, sadece acil sağlık sorunlarını ele almakla kalmaz, aynı zamanda uzun vadeli refah ve hastalıkların önlenmesine de katkıda bulunur.

Akupunktur gibi tamamlayıcı tedavi yöntemlerinin değerini hastalara açıklamak için, Dr. Ardelt akupunkturunu bir ilaçla karşılaştırmaktadır. Tıpkı ilaçlarda olduğu gibi, mucize bir tedavi yöntemi olmadığını ve akupunkturun da yardımcı olabileceğini ancak kesin bir garanti verilemeyeceğini vurgulamaktadır. Bu sayede, hastaları abartılı beklentilerden korumayı hedeflemektedir.

Tamamlayıcı tıbbın birincil sağlık hizmetlerinin dayanıklılığına katkısı şu şekilde özetlenebilir:

- Bazı tamamlayıcı terapiler, geleneksel ilaçlara etkili alternatifler sunabilir, potansiyel yan etkileri ve bağımlılığı en aza indirebilir.
- Tamamlayıcı tıp, kronik ağrı gibi durumların yönetimi, yaşam kalitesinin iyileştirilmesi ve semptom yükünün azaltılması için değerli bir araç olabilir.

SONUÇ

8. EYFDM FORUM Vienna öncesi Linz'deki Değişim Programı'ndaki deneyimim, Avusturya birinci basamak sağlık sistemi ve tamamlayıcı tıbbın modern tıba destek olma potansiyeli hakkında paha biçilmez bilgiler sağladı. Klinik gözlemlerimin yanı sıra Linz'in estetik mimariye sahip yapıları, Tuna nehri ve doğayla iç içe Pöstlingberg tepesinden muhteşem şehir manzarası ruhuma çok iyi geldi (Resim 3).



Resim 3. Pöstlingberg'den Linz şehri manzarası

Dr. Ardelt, iyilik halini teşvik eden hasta merkezli, bütüncül yaklaşımın önemini bana bir kez daha farkettti. Birinci basamak sağlık sistemlerini güçlendirmek ve toplumun sağlık sonuçlarını iyileştirmek için yenilikçi yaklaşımları keşfetmek ve tamamlayıcı tıbbın ilkelerini konvansiyonel bakımla birlikte benimsemek, hem hastalara hem de uygulayıcılara fayda sağlayan daha dirençli ve bütüncül bir sağlık yaklaşımının yolunu açabilir. Bu değişim programına katılma fırsatı veren ve süreçte desteklerini esirgemeyen EYFDM Avusturya ekibine ve beni en güzel şekilde ağırlayan Dr. Ardelt, güler yüzlü sağlık ekibi ve kıymetli eşi ve çocuklarına

içten teşekkürlerimi sunarım (Resim 4). Son olarak tanışmaktan büyük onur duyduğum, kendisi de aynı klinik ve kasabada aile hekimliği yapmış ve emekli olmasına rağmen hastalarına hizmet vermeye devam eden Dr. Florian'ın babası Dr. Jörg Ardelt'e mesleğe

katkılarında ve bana da mesleğini seven bir hekim nasıl olunuru hissettirdiğinden ötürü özel olarak teşekkürlerimi sunmak istiyorum (Resim 5). Güzel günlerde sağlıklı bir çalışma ortamı dileğiyle.



Resim 4. Dr. Florian Ardelt'in sağlık ekibi



Resim 5. Dr. Jöhr Ardelt ile